

รายวิชาประวัติศาสตร์

รหัสวิชา สด๕๑๐๒

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

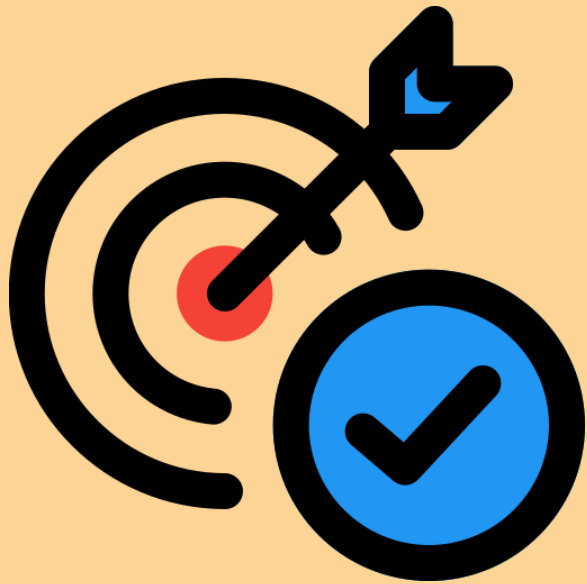
ลักษณะสังคมสมัยอยุธยา

ครูผู้สอน ครูภากร อุปการแก้ว

ครูอาทิตย์ ศรีรุ่ง

จุดประสงค์การเรียนรู้

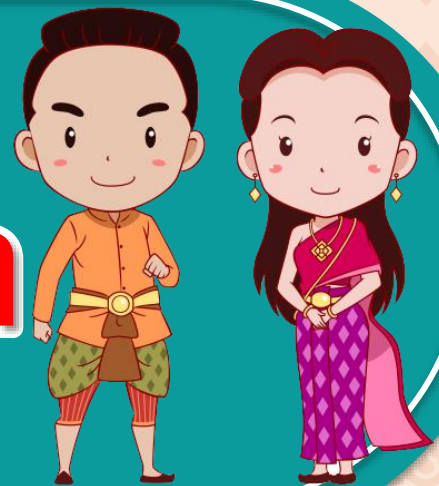

เราจะเรียนเรื่อง :

ลักษณะสังคมสมัยอยุธยา

เพื่อ : อธิบายและลำดับโครงสร้าง
ทางสังคมในสมัยอยุธยาได้

ลักษณะสังคมสมัยอยุธยา

ชนชั้นในสังคมสมัยอยุธยา

พระมหากษัตริย์

พระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระนเรศวรมหาราช

คำถามชวนคิด

เพราะเหตุชนชั้นพระมหากษัตริย์
จึงไม่มีศักดินา ??

ชนชั้นในสังคมสมัยอยุธยา

เจ้านาย

พระรูปพระสุพรรณกัลยา

ที่มาของภาพ : <https://th.wikipedia.org/wiki>

ชนชั้นในสังคมสมัยอยุธยา

ขุนนาง

รูปปั้นเจ้าพระยาโกษาธิบดี (ปาน)

ชนชั้นในสังคมสมัยอยุธยา

ไพร่

ไพร่ฝีพาย : จากจดหมายเหตุ ลา ลูแบร์

ชนชั้นในสังคมสมัยอยุธยา

ทาส

ชนชั้นที่ต่ำที่สุดในสังคม

ชนชั้นในสังคมสมัยอยุธยา

พระสงฆ์

พระสงฆ์ในภาพวาดของชาวตะวันตก

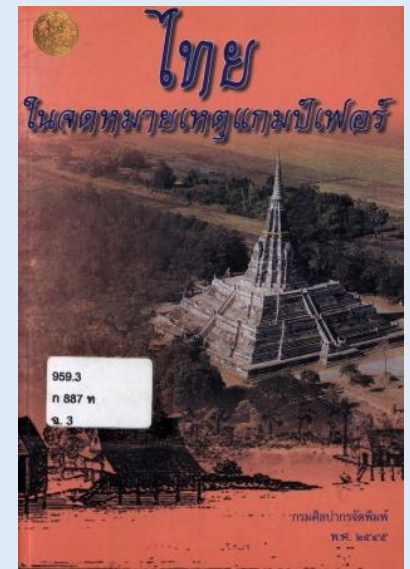
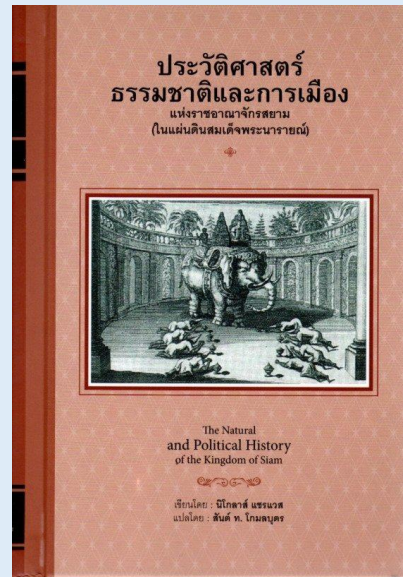
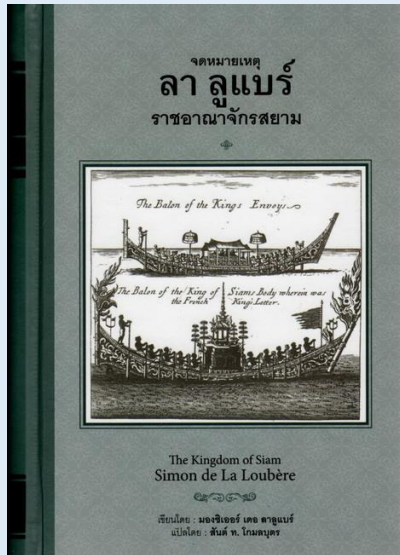
คำถามชวนคิด

ชนชั้นทางสังคมในสมัยอยุธยา
สามารถเปลี่ยนได้หรือไม่ ??

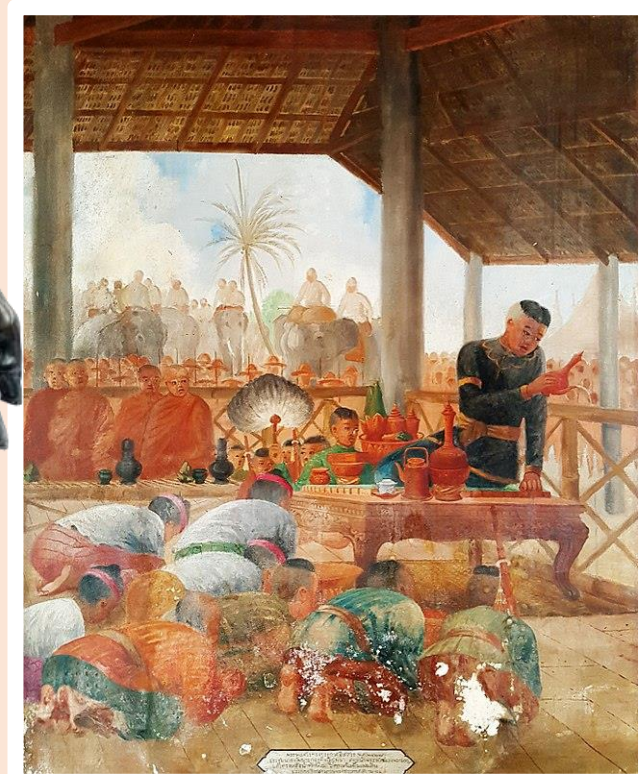
รูปร่างหน้าตา “ชาวอยุธยา”

พระวรวงกาย : ร่างกายชนชนน้า

พระวรวงกายของกษัตริย์อยุธยา
ที่ปรากฏจากสื่อต่างๆ
มักจะมีพระเกศาสั้นเกรียน
ร่างกายบึกบึนสมเป็นนักรบ

พระวรกาย : ร่างกายชนชั้นนำ

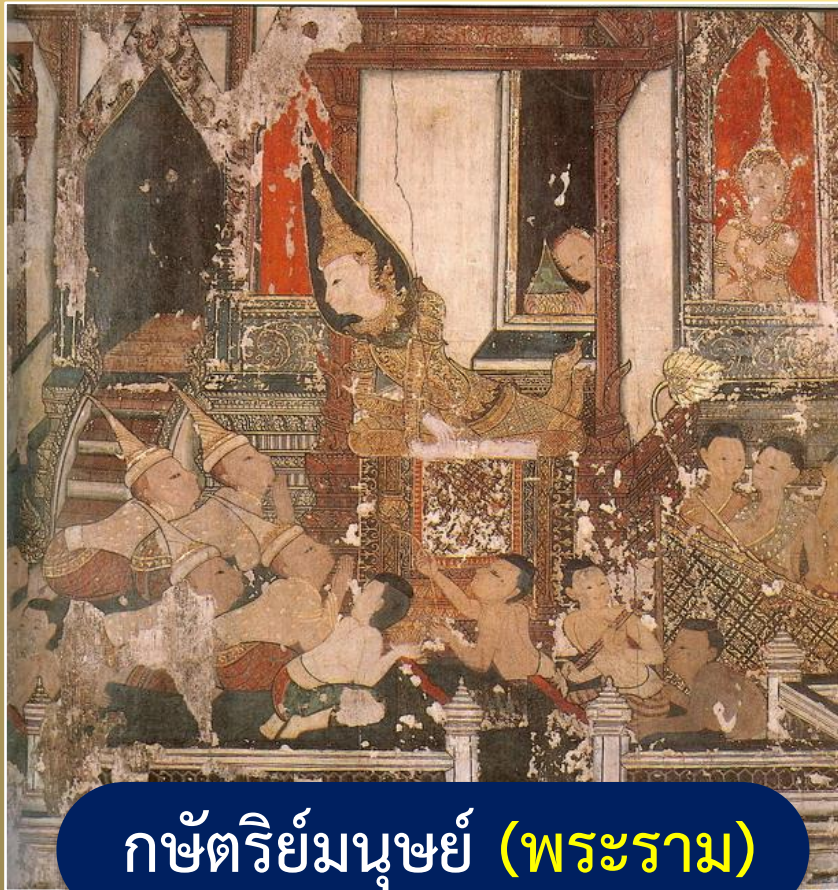
ใครเป็นใคร ดูได้จาก ทรงผม

แต่ความเป็นจริงแล้ว !

กษัตริย์อยุธยามีพระเกศยาวดั่งเช่น
เคียรพระพุทธรูปวัดธรรมิกราช,
พระบรมราชานุสาวรีย์พระเจ้าอู่ทอง

พระวรกาย : ร่างกายชนชั้นนำ

กษัตริย์มนุษย์ (พระราม)

จิตรกรรมฝาผนังพระที่นั่งพุทไธสวรรย์

กษัตริย์อสูร (ทศกัณฐ์)

จิตรกรรมฝาผนังวัดพระแก้ว

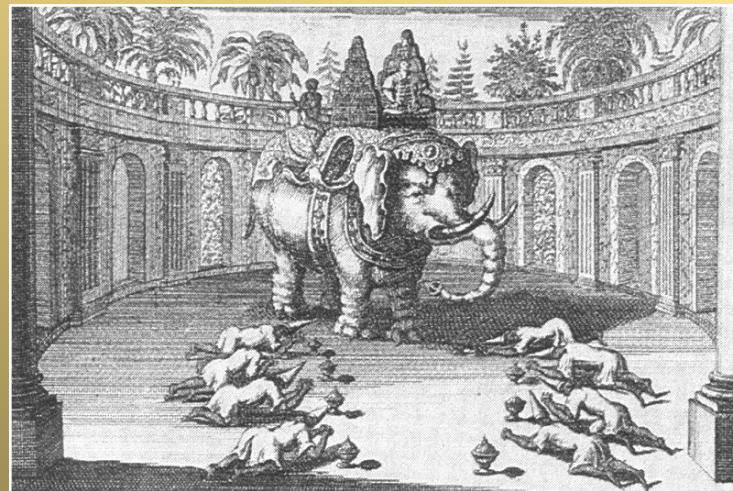
ที่มาของภาพ : http://thairoyalarts.blogspot.com/2016/11/blog-post_96.html

ที่มาของภาพ : <https://xn--v3cdwa6co.com>

พระวรวงศ์ : ร่างกายชนชั้นนำ

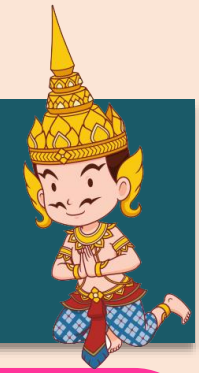
สมเด็จพระนารายณ์มหาราช จากภาพวาดของชาวฝรั่งเศส

ที่มาของภาพ : http://thairoyalarts.blogspot.com/2016/11/blog-post_96.html

พระวรกาย : ร่างกายชนชั้นนำ

ภาพสเก็ตช์ พระเจ้าอุทุมพรของพม่า

ภาพวาดพระเจ้าอุทุมพรโดย หม่อมทุนยี

พระเจ้าอุทุมพรในภาพเป็นภิกษุ
มีมังกุฎประดับที่พระเศียร
และเครื่องทรงมีลวดลาย บ่งชี้ถึง
การเป็นภิกษุที่มีสถานภาพชั้นสูง

พระวรกาย : ร่างกายชนชั้นนำ

พระวรกายศักดิ์สิทธิ์ ล่วงละเมิดไม่ได้

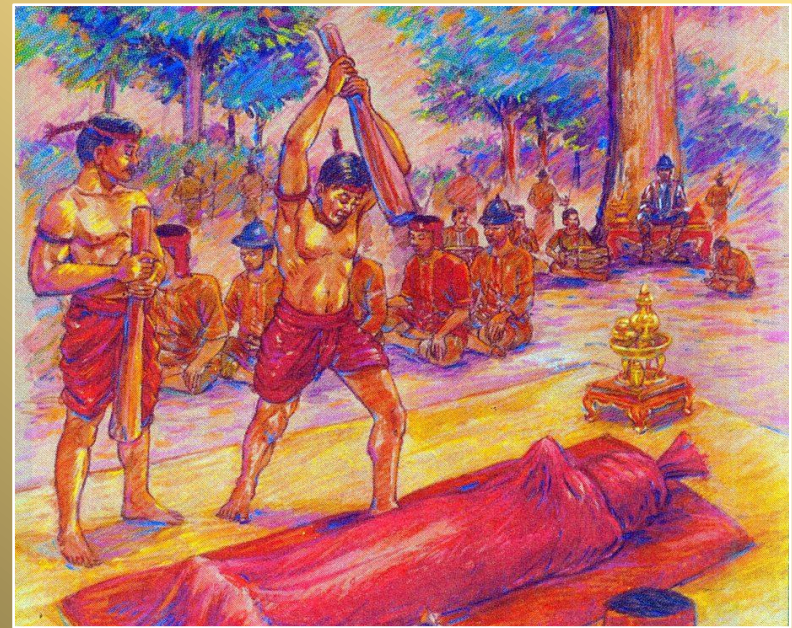
ความศักดิ์สิทธิ์สูงส่งของพระวรกาย

ห้ามมิให้แตะต้องพระวรกาย

ห้ามมิให้พระโลหิตตกต้องแผ่นดิน

ห้ามมิให้ใครอยู่บนสูงกว่าขณะเสด็จ

ห้ามมิให้จ้องมองพระพักตร์

ทูลด้วยท่อนจันทน์

ร่างกายขุนนางผู้มีศักดิ์

ศักดิ์น้อยหม่นน้อย ศักดิ์มากหม่นมาก

ออกพระวิสุทธสุนทร

รูปร่างอ้วนมีพุง การแต่งกายชุด
เปอร์เซีย มีลอมพอกประดับดอกไม้
รองเท้า เหน็บกริชมาเลยที่เอวซ้าย

ร่างกายและเครื่องแต่งกายขุนนางชั้นผู้น้อย

ร่างกายและเครื่องแต่งกายขุนนางชั้นผู้ใหญ่

สังขารพระสงฆ์

อภิสัทธีชนแห่งอยุธยา

สังคมอยุธยาให้เกียรติพระภิกษุ
โดยยกย่องไว้ในฐานะอภิสัทธีชน
ไม่ต้องถูกเกณฑ์แรงงาน ดังนั้นจึงมีไพร่
จำนวนมากเข้ามาบวชในพุทธศาสนา

พระสงฆ์ในภาพวาดของชาวตะวันตก

ร่างกายไพร่สมัยอยุธยา

มัดกล้ามเนื้อแข็งแรงและรอยสัก

มีการเกณฑ์แรงงานไพร่

เพื่อใช้ในการขุดคลอง สร้างวัด

สร้างป้อมปราการ ทำกำแพงเมือง ดังนั้น

ร่างกายของไพร่จะมีกล้ามเนื้อท่อน (ซิกแพค)

ดังปรากฏในจดหมายเหตุ ลา ลูแบร์

ไพร่ฝีพาย

หญิงแห่งอยุธยา

มือก็ไกว ดาบก็แกว่ง

หญิงอยุธยา วาดโดยชาวฝรั่งเศส

ที่มาของภาพ : https://www.matichon.co.th/columnists/news_448803

“บ้าน เป็นพื้นที่ของผู้หญิง”

“เมือง เป็นพื้นที่ของผู้ชาย”

เมื่อผู้ชายถูกเกณฑ์แรงงาน ผู้หญิง
จะต้องดูแลบ้านเรือนระหว่างที่สามี
ไม่อยู่ จึงต้องรู้จักป้องกันตนเอง

ฟันคนอายุยา

ฟันดำเป็นคน ฟันขาวเป็นผี

สีของฟันบ่งบอกถึงช่วงวัย

สีขาว : วัยเด็กอายุยังน้อย

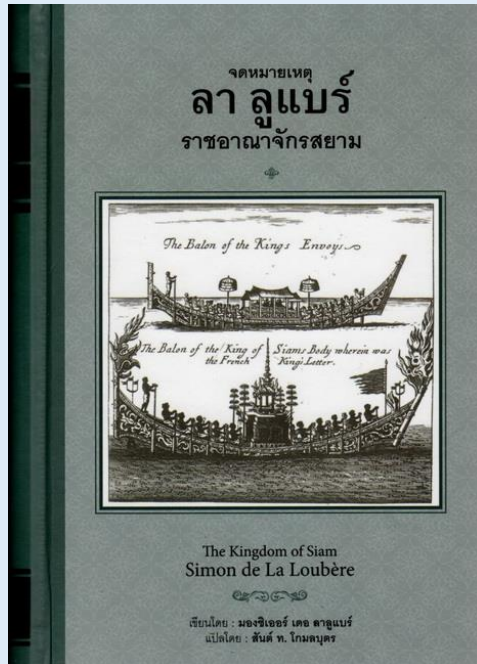
สีดำ : วัยผู้ใหญ่

มีความเชื่อว่าวิญญาณชั่วร้ายจะมีฟันสีขาว
ฟันดำจึงเป็นสัญลักษณ์ความแตกต่างคนกับผี

อาหารการกินของชาวอยุธยา

“ข้าว” กับ “ปลา”

อาหารการกินของชาวอยุธยา

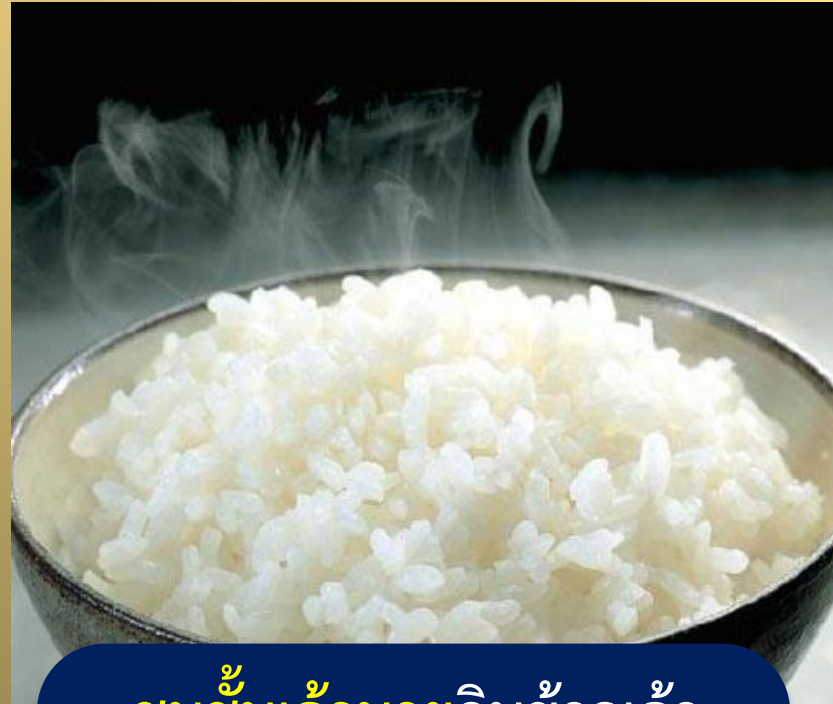

“ข้าว”

คนภาคกลางกินข้าวเหนียว

ที่มาของภาพ : <https://www.naewna.com/local/456830>

ชนชั้นเจ้านายกินข้าวเจ้า

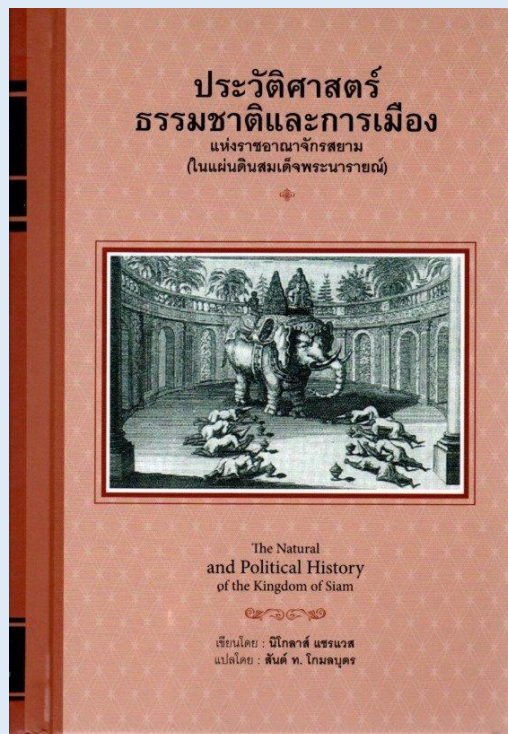
ที่มาของภาพ : <https://vovworld.vn>

อาหารการกินของชาวอยุธยา

“ปลา”

ภาพของวิงศ์โบน ให้รายละเอียดวิถีชีวิตของชาวอยุธยาที่สร้างบ้านติดแม่น้ำ

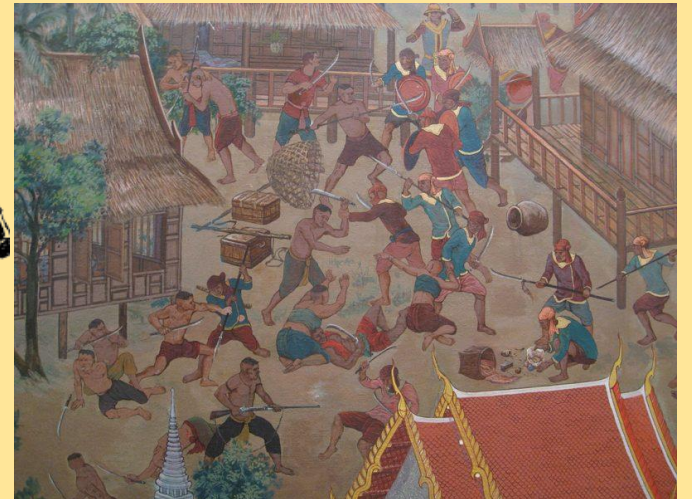
เรือนของชาวบ้าน

เรือนเครื่องผูกพื้นฟากไม้ไผ่

ลา ลูแบร์ บันทึกว่า

“ที่อยู่อาศัยของชาวสยามนั้นเป็นเรือนหลัง
ย่อมๆ...พื้นเรือนนั้นก็ใช้ไม้ไผ่มาสับเป็นฟาก
และเรียงไว้ไม่ค่อยถี่นัก แล้วยังจักตอกขัดตะ
เป็นฝา ใช้เป็นเครื่องบนหลังคาเสร็จไปในตัว”

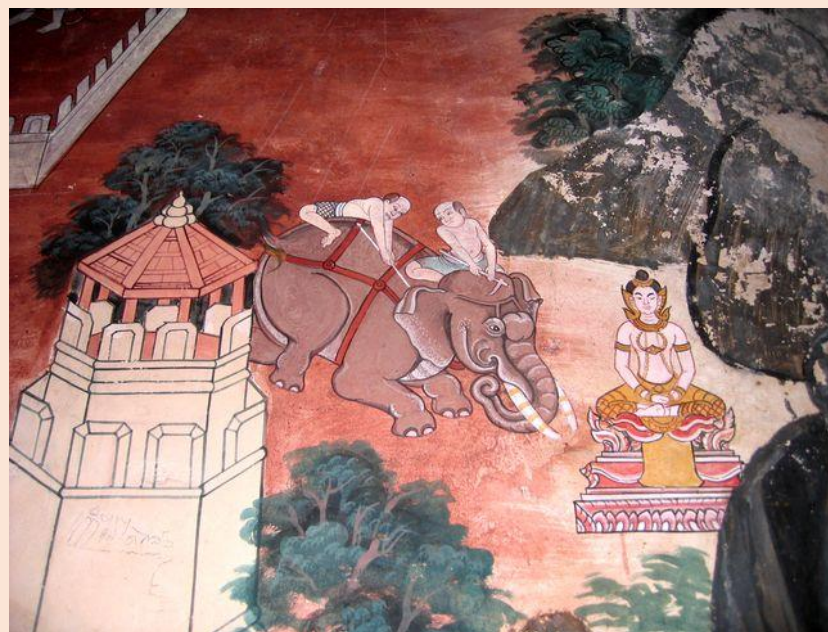
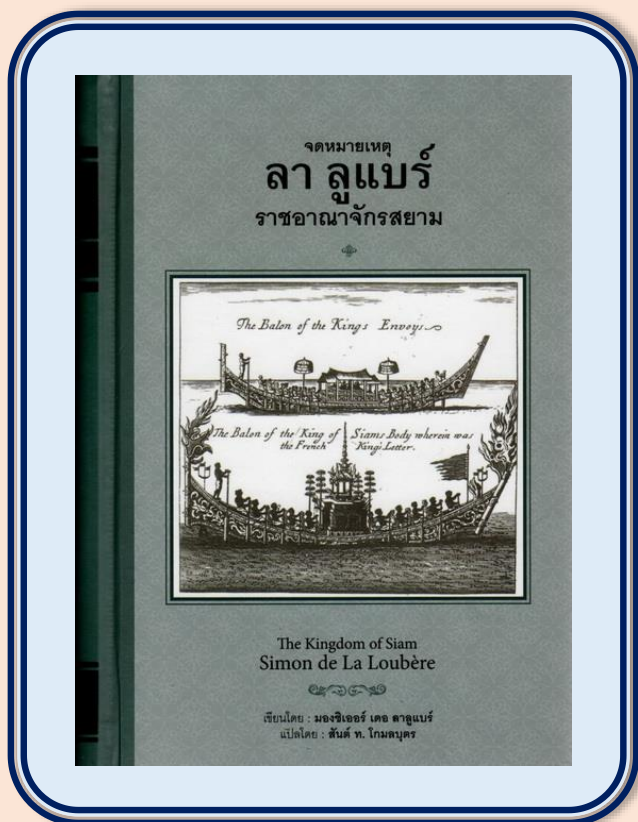

สัตว์เลี้ยงของชาวอยุธยา

ควาย, วัว, ช้าง, ม้า, อูฐ

ที่มาของภาพ : <https://www.bloggang.com/mainblog.php?id=indianlilac>

ที่มาของภาพ : <https://thai.ac/news/show/212648>

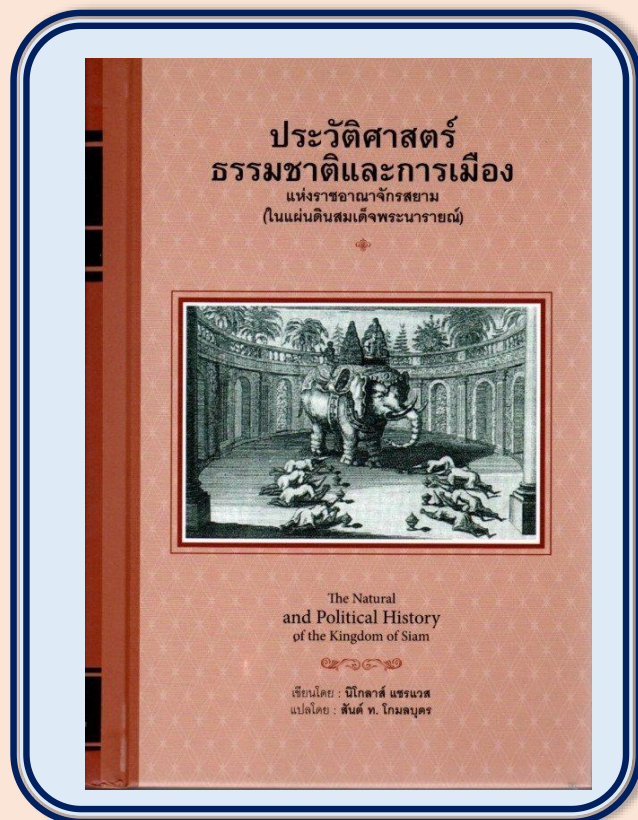
ที่มาของภาพ : <https://www.gotoknow.org/posts/666360>

คำคำที่รุนแรงที่สุด

ตะวัก หรือ จวัก

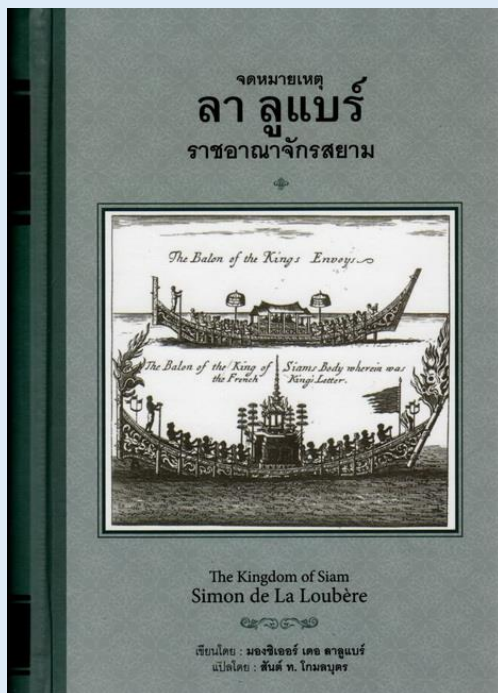
ที่มาของภาพ : http://www.satapornbooks.co.th/imgadmins/product_pdf/KuayThai.pdf

การแต่งงานของชาวอยุธยา

แต่งงานกัน อายุ ๑๒

กิจกรรม“อยุธยาร่วมมือใจ”

๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๖ กลุ่ม ครูแจกบัตรคำซึ่งจะเป็นชนชั้นในสังคมสมัยอยุธยาที่แตกต่างกัน
๒. นักเรียนประชุมหารือกันเพื่อแสดงบทบาทสมมุติเกี่ยวกับชนชั้นที่ได้รับมอบหมาย โดยแสดงไม่เกินกลุ่มละ ๑ นาที
๓. นักเรียนที่แสดงบทบาทสมมุติอ่านหน้าที่ของตนเองในบัตรคำให้เพื่อนฟัง
๔. ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ว่าเป็นชนชั้นใด

ชั้นปฏิบัติ

สรุปความรู้จากการศึกษาจาก

สื่อ powerpoint เรื่อง : ลักษณะสังคมสมัยอยุธยา

ใบงานที่ ๓ เรื่อง : ลักษณะสังคมสมัยอยุธยา

คำชี้แจง

คำชี้แจงกิจกรรมนักเรียน

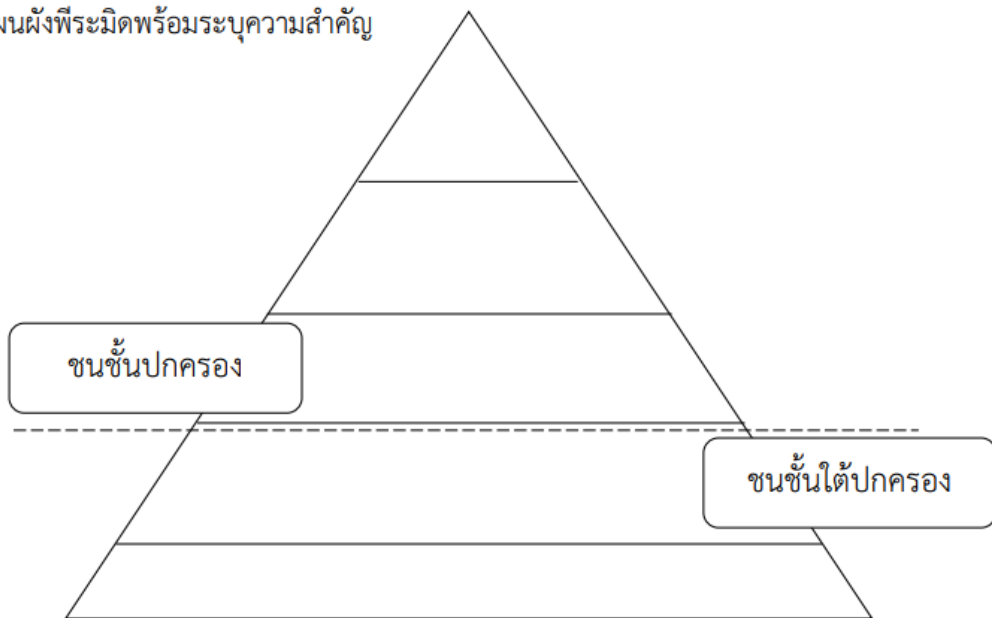
- ๑ นักเรียนศึกษาสื่อ powerpoint
เรื่อง : ลักษณะสังคมสมัยอยุธยา
- ๒ นักเรียนทำใบงานที่ ๓
เรื่อง : ลักษณะสังคมสมัยอยุธยา

คำชี้แจงกิจกรรมครูปลายทาง

- ๑ ครูแจกใบงานให้นักเรียนศึกษา
และลงมือทำ
- ๒ ครูอ่านคำสั่งในใบงาน
- ๓ ครูเดินดูและให้ความช่วยเหลือ
ตามความเหมาะสม

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ลักษณะสังคมสมัยอยุธยา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการอาณาจักรอยุธยา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะสังคมสมัยอยุธยา
รายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๑๕๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนระบุโครงสร้างทางสังคมระบบศักดินาสมัยอยุธยาในรูปแบบแผนผังพีระมิดพร้อมระบุความสำคัญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๓

ลักษณะสังคมสมัยอยุธยา

ตอนที่ ๑

คำชี้แจง ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนนำเรื่องที่ได้ศึกษามาสรุปในรูปแบบ Graphic Organizers ดังตารางต่อไปนี้

[illegible]

ใบงานที่ ๓

ลักษณะสังคมสมัยอยุธยา

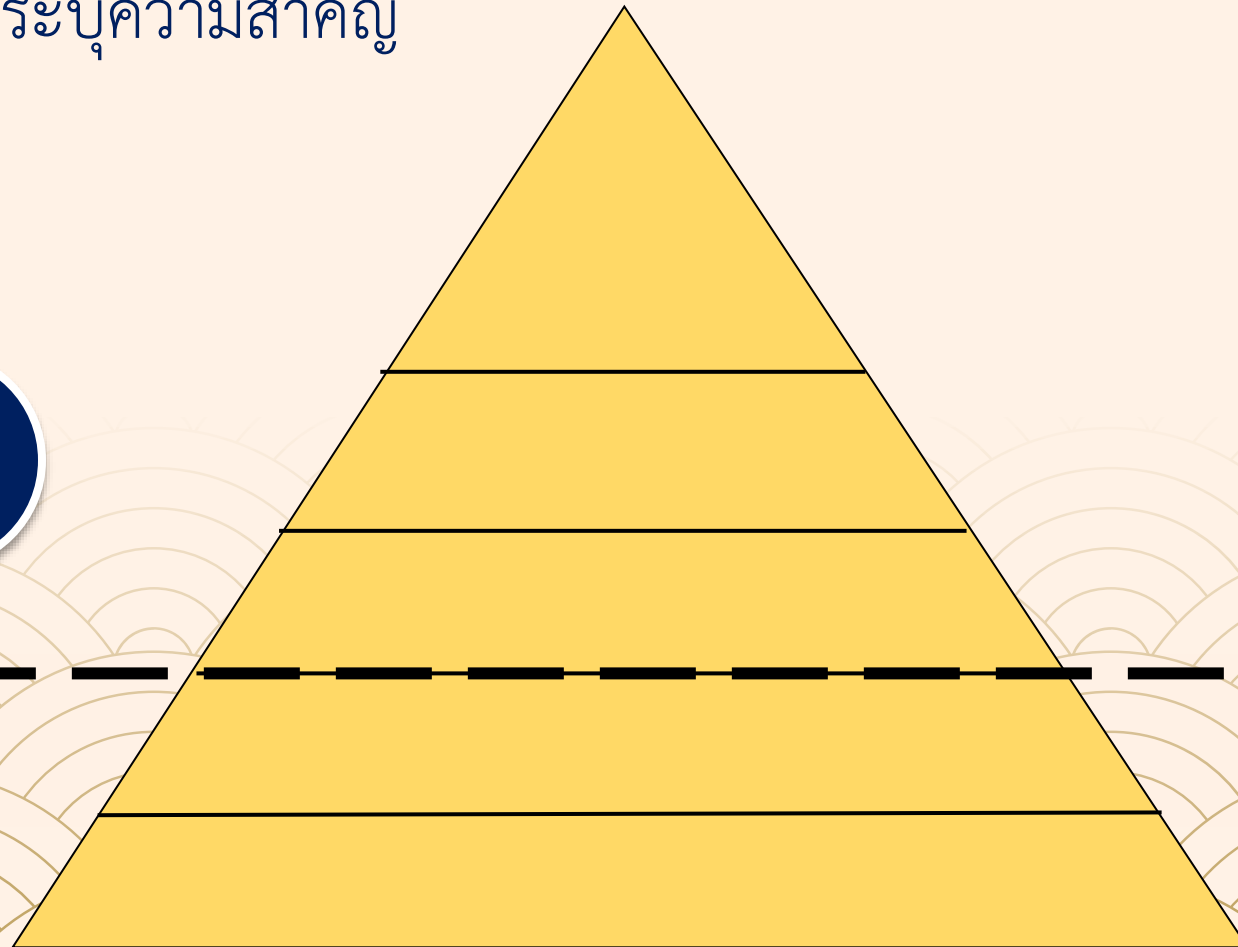
ตอนที่ ๒

ใบงานที่ ๓ ลักษณะสังคมสมัยอยุธยา

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนระบุโครงสร้างทางสังคมระบบศักดินาสมัยอยุธยาในรูปแบบแผนผังพีระมิดพร้อมระบุความสำคัญ

ชนชั้นปกครอง

ชนชั้นใต้ปกครอง

ใบงานที่ ๓ ลักษณะสังคมสมัยอยุธยา

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนนำเรื่องที่ได้ศึกษามาสรุปในรูปแบบ Graphic Organizers
ดังตารางต่อไปนี้

R (Reflexion) สะท้อนคิด	C (Connect) ความสัมพันธ์ต่อนักเรียน	A (Applied) นำไปปรับใช้

เฉลย

ใบงานที่ ๓ ลักษณะสังคมสมัยอยุธยา

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนระบุความสำคัญของโครงสร้างทางสังคมสมัยอยุธยา

.....

.....

.....

.....

.....

เฉลย

ใบงานที่ ๓ ลักษณะสังคมสมัยอยุธยา

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนระบุโครงสร้างทางสังคมระบบศักดินาสมัยอยุธยาในรูปแบบแผนผังพีระมิดพร้อมระบุความสำคัญ

ชนชั้นปกครอง

พระมหากษัตริย์

เจ้านาย

ขุนนาง

ไพร่

ทาส

ชนชั้นใต้ปกครอง

เฉลย

ใบงานที่ ๓ ลักษณะสังคมสมัยอยุธยา

ตอนที่ ๑ ให้นักเรียนระบุความสำคัญของโครงสร้างทางสังคมสมัยอยุธยา

กำหนดสิทธิหน้าที่และฐานะของแต่ละบุคคลในสังคม
มีจุดประสงค์ก็เพื่อควบคุมกำลังคนและแบ่งฐานะของบุคคลเป็นสำคัญ

เฉลย

ใบงานที่ ๓ ลักษณะสังคมสมัยอยุธยา

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนนำเรื่องที่ได้ศึกษามาสรุปในรูปแบบ Graphic Organizers
ดังตารางต่อไปนี้

R (Reflexion) สะท้อนคิด	C (Connect) ความสัมพันธ์ต่อนักเรียน	A (Applied) นำไปปรับใช้

สรุปบทเรียน

ลักษณะสังคมสมัยอยุธยา

สรุปบทเรียน

ชนชั้นปกครอง

พระมหากษัตริย์

เจ้านาย

ขุนนาง

ชนชั้นใต้ปกครอง

ไพร่

ทาส

ชนชั้นพิเศษ

พระสงฆ์

ชาวต่างชาติ

บทเรียนครั้งต่อไป

ลักษณะเศรษฐกิจสมัยอยุธยา

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่

<https://www.dltv.ac.th>

ประวัติศาสตร์คือการเรียงลำดับเหตุการณ์ของมนุษย์

